

ডিজিটেল
সুৰক্ষাৰ
মৌলিক
বিষয়সমূহ

সূচী

- ১ পাছৰ্ড
- ২ ছফটৱেৰ আপডেট
- ৩ ফায়াৰৱেল
- ৪ ইণ্টাৰনেট সুৰক্ষা
- ৫ ডিভাইচ/চিষ্টেম সুৰক্ষা
- ৬ বিত্তীয় লেনদেনৰ বাবে সাধাৰণ সার্বধানতা
- ৭ সুৰক্ষিত ইণ্টাৰনেট বেক্ছিঙৰ কাৰণে সার্বধানতা
- ৮ পৰিশোধ প্ৰৱঞ্চনা আৰু ইয়াক কেনেদৰে চিনাক্ত কৰিব

সূচী

- ৯ ল'বলগীয়া সারধানতা
- ১০ ফিছিং
- ১১ বেনচমরেৰ
- ১২ ইউ.এছ.বি. আৰু ৰিমুভেৰল মিডিয়া
- ১৩ ঘটনাৰ সঁহাৰি
- ১৪ ডাটা বেকআপ আৰু সুৰক্ষা
- ১৫ ব্ৰিং ইওৰ অণ্ডন ডিভাইচ পলিচি (বি.ৱাই, অ'.ডি.)

সূচী

১৬

ঘৰৰ পৰা কাম কৰা – সৰ্বশ্ৰেষ্ঠ অনুশীলনী

১৭

সাৰমৰ্ম

পাঠ পৰিকল্পনা

- এই অধ্যায়টোৱে অংশগ্ৰহণকাৰীসকলক ডিজিটেল সুৰক্ষাৰ সৌলিক বিষয় আৰু ইয়াৰ উপাদানসমূহৰ সৈতে পৰিচয় কৰাই দিয়ে যিবোৰ ব্যৱসায়ৰ বাবে ডিজিটেল সুৰক্ষা ব্যৱস্থা গ্ৰহণ কৰাৰ গুৰুত্ব বুজিবলৈ অত্যাৱশ্যকীয়। এই অধ্যায়টোত প্ৰৱৰ্তন কৰা ধাৰণা আৰু প্ৰক্ৰিয়াবোৰৰ উদ্দেশ্য হৈছে অংশগ্ৰহণকাৰীসকলক ডিজিটেল সুৰক্ষাৰ সৈতে আৰামদায়ক কৰি তুলিবলৈ আদিপাঠ হিচাপে কাম কৰা।

উদ্দেশ্য/প্রত্যাশা

- ডিজিটেল সুৰক্ষাৰ মৌলিক বিষয় আৰু ইয়াৰ সৈতে সম্পৰ্কীয় চৰ্তাৱলী প্ৰৱৰ্তন কৰা।
- অংশগ্ৰহণকাৰীসকলক আটাইতকৈ সচৰাচৰ চাইবাৰ ভাবুকি আৰু সেইবোৰৰ সৈতে মোকাবিলা কৰাৰ উপায় আৰু উপায়ৰ বিষয়ে অৱগত কৰা হয়।
- অংশগ্ৰহণকাৰীসকলক ডিজিটেল সুৰক্ষাৰ বিষয়ে বুজাত সহায় কৰিবলৈ।

Confederation of Indian Industry

Digital
Saksham

প্রয়োজনীয় সামগ্ৰী

- ডিজিটেল সুৰক্ষাৰ মৌলিক বিষয়ৰ ছফট
কপি আৰু হাৰ্ড কপি
- উকা A4 আকাৰৰ শ্বীট
- প্ৰজেক্টৰ
- লেপটপ
- বগাবৰ্ড
- ডাষ্টাৰ
- লিখিবলৈ কলম (বগাবৰ্ডৰ কাৰণে)

পাছরডসমূহ

০১

Confederation of Indian Industry

Digital
Saksham

কামৰ ইমেইল লাভ কৰোঁতে, শ্ৰেড হাৰ্ড ড্ৰাইভৰ পৰা সমল লাভ
কৰোঁতে বা অনলাইন সমল লাভ কৰোঁতে পাছৱৰ্ড গুৰুত্বপূৰ্ণ

ব্যৱসায় প্ৰণালী আৰু একাউণ্ট সুৰক্ষিত কৰাৰ বাবে শক্তিশালী পাছৱৰ্ডৰ
প্ৰয়োজন।

পাছৰুৰ বাবে নিৰ্দেশনা

- শক্তিশালী পাছৰুৰ হৈছে বাক্যাংশ- যাদৃচ্ছিক চিন্তা আৰু দৈৰ্ঘ্যত ১৫টা বৰ্ণ হ'ব লাগে।
- ব্যক্তিগত আৰু কামৰ একাউণ্টৰ বাবে কেতিয়াও একেটা বাক্যাংশ ব্যৱহাৰ নকৰিব আৰু আপোনাৰ ইউজাৰ নেম আৰু পাছৰুৰ দনৰ সদস্যকে ধৰি কাৰো লগত শ্বেয়াৰ নকৰিব।
- উপলব্ধ থাকিলে টু-ফেক্টৰ প্ৰমাণীকৰণ ব্যৱহাৰ কৰক।

ছফটৱেৰ
আপডেট

০৮

সকলো ছফটৱেৰ আৰু চিষ্টেম আপডেট কৰি ৰখাটো গুৰুত্বপূৰ্ণ
কিয়নো এইবোৰত ফিক্সেছ আৰু পিটচেছ থাকে যি ছফটৱেৰ আৰু
চিষ্টেমসমূহক আক্ৰমণৰ পৰা সুৰক্ষিত কৰে।

Confederation of Indian Industry

Digital
Saksham

আপডেটৰ বাবে নিৰ্দেশনা

- যেতিয়াই উপলব্ধ হয়, ডিভাইচত সকলো ডিভাইচ আৰু ছফটৱেৰত অটো আপডেট অন কৰি ৰাখক।
- আপুনি এটা অধিসূচনা লাভ কৰাৰ লগে লগে, কম্পিউটাৰ, ফোন আৰু টেবলেটৰ বাবে সকলো অপাৰেটিং চিষ্টেম আৰু এপ নিয়মিয়াকৈ আপডেট কৰক যিয়ে আপডেট এটা সাজু হোৱাটো সূচায়।
- সকলো এপ আৰু ছফটৱেৰ আপডেট কৰক – কোম্পানীয়ে জাৰী কৰা আৰু কৰ্মচাৰীৰ দ্বাৰা ডাউনলোডকৰা দুয়োটা।

୦୩

- ফায়াৰৱাল হৈছে এক সুৰক্ষা সঁজুলি যিয়ে ট্ৰেফিক ফিল্টাৰ কৰি আৰু ব্যৱসায়ৰ কম্পিউটাৰত ব্যক্তিগত তথ্যৰ অনুমতিবিহীন প্ৰৱেশাধিকাৰ লাভ কৰাত বাহিৰৰ লোকসকলক বাধা দি ব্যৱসায়ৰ নেটৱৰ্ক সুৰক্ষিত কৰাত সহায় কৰিব পাৰে।
- ই আপোনাৰ অপাৰেটিং চিষ্টেমত প্ৰৱেশাধিকাৰ লাভ কৰাৰ প্ৰচেষ্টা নিৰীক্ষণ কৰে আৰু অবাঞ্চিত ট্ৰেফিক বা অচিনাক্ত উত্‍সবোৰ অৱৰোধ কৰে।
- ই অবাঞ্চিত ইনকামিং নেটৱৰ্ক ট্ৰেফিক অৱৰোধ কৰে আৰু হেকাৰ আৰু মেলৱেৰৰ দৰে যিকোনো ক্ষতিকাৰক বস্তুৰ বাবে নেটৱৰ্ক ট্ৰেফিক মূল্যাঙ্কন কৰি প্ৰৱেশাধিকাৰ বৈধ কৰে।

Confederation of Indian Industry

Digital
Saksham

ইন্টারনেট
সুৰক্ষা

০৪

Confederation of Indian Industry

Digital
Saksham

ইণ্টাৰনেট সুৰক্ষাই অনলাইন প্ৰৱেশাধিকাৰ আৰু ইণ্টাৰনেটৰ ব্যৱহাৰৰ নিৰ্দিষ্ট ভাবুকিৰ ওপৰত গুৰুত্ব দিয়ে।

ব্যৱহাৰকৰ্তাক সুৰক্ষা প্ৰদান কৰে:

- কম্পিউটাৰ ব্যৱস্থা, ইমেইল এড্ৰেছ বা বেৰছাইট হেকিং
- ক্ষতিকাৰক ছফটৱেৰ যি ব্যৱস্থাতো সংক্ৰমিত আৰু ক্ষতিগ্ৰস্ত কৰিব পাৰে।
- বেংক একাউণ্ট তথ্য আৰু ক্ৰেডিট কাৰ্ড নম্বৰৰ দৰে ব্যক্তিগত তথ্য চুৰি কৰা হেঁকাৰসকলৰ দ্বাৰা পৰিচয় চুৰি।

কিছুমান সাধাৰণ ইণ্টাৰনেট সুৰক্ষা ভাবুকি হৈছে:

- **মেলৱৰ্ম**

মেলিচিয়াছ ছফটৱেৰৰ চমু নাম, মেলৱেৰৰ বিভিন্ন প্ৰকাৰে আহে, যাৰ ভিতৰত আছে কম্পিউটাৰ ভাইৰাছ, ৱৰ্ম, ট্ৰ'জান, ডিজঅনেষ্ট স্পাইৱেৰ।

- **কম্পিউটাৰ ৱৰ্ম**

কম্পিউটাৰ ৱৰ্ম হৈছে এটা ছফটৱেৰৰ প্ৰোগ্ৰাম যি নিজকে এটা কম্পিউটাৰৰ পৰা পৰৱৰ্তী কম্পিউটাৰলৈ প্ৰতিলিপি কৰে। এই প্ৰতিলিপিবোৰ সৃষ্টি কৰিবলৈ মানুহৰ আদান-প্ৰদানৰ প্ৰয়োজন নাই আৰু দ্ৰুতগতিত আৰু বৃহৎ পৰিমাণত বিয়পিব পাৰে।

কিছুমান সাধাৰণ ইণ্টাৰনেট সুৰক্ষা ভাবুকি হৈছে:

- স্পেম

স্পেমে আপোনাৰ ইমেইল ইনবক্সত অবাঞ্ছিত বাৰ্তা সূচায়। কিছুমান ক্ষেত্ৰত, স্পেমত কেৱল জাংক মেইল অন্তৰ্ভুক্ত থাকিব পাৰে যি আপুনি আগ্ৰহী নোহোৱা সামগ্ৰী বা সেৱাৰ বিজ্ঞাপন দিয়ে। এইবোৰ সাধাৰণতে ক্ষতিকাৰক বুলি গণ্য কৰা হয়, কিন্তু কিছুমান লিংক অন্তৰ্ভুক্ত থাকিব পাৰে যিবোৰ ক্লিক কৰাৰ ফলত আপোনাৰ কম্পিউটাৰত ক্ষতিকাৰক ছফটৱেৰ ইনষ্টল কৰিব পাৰে।

কিছুমান সাধাৰণ ইণ্টাৰনেট সুৰক্ষা ভাবুকি হৈছে:

- ফিছিং

ব্যক্তিগত বা সংবেদনশীল তথ্য বিচাৰিবলৈ চেষ্টা কৰা চাইবাৰ অপৰাধীৰ দ্বাৰা ফিছিং কেলেংকাৰী সৃষ্টি কৰা হয়। তেওঁলোকে আপোনাৰ বেংক বা ৱেব সেৱা হিচাপে আচৰণ কৰিব পাৰে আৰু একাউণ্ট তথ্য বা পাছৱৰ্ডৰ দৰে বিৱৰণ প্ৰমাণিত কৰিবলৈ আপোনাক লিংক ক্লিক কৰিবলৈ প্ৰলোভিত কৰিব পাৰে।

কিছুমান সাধাৰণ ইণ্টাৰনেট সুৰক্ষা ভাবুকি হৈছে:

- **বটনেট**

বটনেট হৈছে এটা ব্যক্তিগত কম্পিউটাৰৰ এটা নেটৱৰ্ক যাক নিস্পত্তি কৰা হৈছে। ক্ষতিকারক ছফটৱেৰৰ দ্বাৰা সংক্ৰমিত, এই কম্পিউটাৰবোৰ এজন ব্যৱকাৰীৰ দ্বাৰা নিয়ন্ত্ৰণ কৰা হয় আৰু প্ৰায়ে জঘন্য কাৰ্যকলাপত হ'বলৈ কোৱা হয়, যেনে স্পেম বাৰ্তা প্ৰেৰণ কৰা বা ডিনায়েল অফ চাৰ্ভিছ (ডি-অ'-এছ) আক্ৰমণ।

Confederation of Indian Industry

Digital Saksham

ইণ্টাৰনেটত থাকোঁতে অনুসৰণ কৰিব লগা সাৱধানতাসমূহ:

- অসুৰক্ষিত ৱেবছাইটলৈ যোৱাৰ পৰা বিৰত থাকক।
- অজ্ঞাত ব্ৰাউজাৰ ব্যৱহাৰ কৰা পৰিহাৰ কৰক।
- সমূহীয়াকৈ ব্যৱহৃত ডিভাইচত পাছৱৰ্ড ছেভ কৰাৰ পৰা বিৰত থাকক।
- অজ্ঞাত ৱেবছাইটত সুৰক্ষিত প্ৰমাণপত্ৰ প্ৰবিষ্ট কৰা পৰিহাৰ কৰক।
- সামাজিক মধ্যস্থতাকাৰীত অজ্ঞাত ব্যক্তিক ব্যক্তিগত তথ্য শ্বেয়াৰ নকৰিব।
- যদি এছ.এম.এছ. এটা বা ইমেইল এটা পুনঃনিৰ্দেশিত কৰা হয়, সদায় পেজটোৰ সুৰক্ষা প্ৰমাণিত কৰি ল'ব।

ডিভাইচ/চিষ্টেম
সুৰক্ষা

০৫

Confederation of Indian Industry

Digital
Saksham

পালন কৰিবলগীয়া সাৱধানতাসমূহ:

- নিয়মিত সময়ৰ মূৰে মূৰে পাছৱৰ্ড সলনি কৰক।
- ডিভাইচত এণ্টিভাইৰাছ ইনষ্টল কৰক আৰু যেতিয়াই উপলব্ধ হয় আপডেট সমূহ ইনষ্টল কৰক।
- ব্যৱহাৰৰ আগত সদায় ইউ.এছ.বি. ড্ৰাইভ/ ডিভাইচ স্কেন কৰিব।
- আপোনাৰ ডিভাইচ কেতিয়াও আনলক অৱস্থাত নথ'ব।
- নিৰ্ধাৰিত সময়ৰ পিছত ডিভাইচৰ অ'টো লক কনফিগাৰ কৰক।
- অজ্ঞাত ছফটৱেৰ বা এপ্লিকেছন ইনষ্টল নকৰিব।
- অজ্ঞাত ডিভাইচসমূহত পাছৱৰ্ড বা গোপনীয় তথ্য সংৰক্ষণ নকৰিব।

বিত্তীয় লেনদেলৰ
বাবে সাধাৰণ
সারধানতা

০৬

Confederation of Indian Industry

Digital
Saksham

- ব্ৰাউজিংৰ সময়ত দেখা পোৱা সন্দেহজনক যেন অনুভব হোৱা পপ-আপৰ পৰা সাৱধান হ'ব।
- অনলাইন পে'মেণ্ট কৰাৰ আগত সদায় সুৰক্ষিত পে'মেণ্ট গেটৱে চাই ল'ব (<https://> - পেড লক চিহ্ন থকা ইউ.আৰ.এল)।
- আপোনাৰ পিন (পাৰ্ছনেল আইডেণ্টিফিকেছন নাম্বাৰ), পাছৱৰ্ড, আৰু ক্ৰেডিট বা ডেবিট কাৰ্ড নম্বৰ, চি.ভি.ভি গোপনীয়কৈ ৰাখিব।

Confederation of Indian Industry

Digital
Saksham

- ৱেবছাইট/ ডিভাইচ/ৰাজহুৱাকৈ ব্যৱহৃত লেপটপ/ ডেস্কটপত কাৰ্ডৰ বিৱৰণ সংৰক্ষণ কৰি নথ'ব।
- উপলব্ধ হ'লে টু-ফেক্টৰ প্ৰমাণীকৰণ অন কৰি ৰাখিব।
- সন্দেহজনক সংলগ্ন বা ফিছিং লিংক থকা অজ্ঞাত উত্‍সৰ পৰা কেতিয়াও ইমেইল নুখুলিব।
- চেক বুক, কে.ৱাই.চি. নথি অচিনাকী ব্যক্তিৰ সৈতে শ্বেয়াৰ নকৰিব।

Confederation of Indian Industry

Digital
Saksham

সুৰক্ষিত
ইণ্টাৰনেট
ব্ৰাউজিংৰ কাৰণে
ল'বলগীয়া
সাৱধানতা

০৭

- সদায়ে ৰাজহুৱা ডিভাইচবোৰত ভাৰ্চুৱেল কীবৰ্ড ব্যৱহাৰ কৰিব কিয়নো কীষ্ট্ৰোকবোৰ আপোচ কৰা ডিভাইচ, কীবোৰ্ড আদিৰ জৰিয়তেও কেপচাৰ কৰিব পাৰি।
- ব্যৱহাৰৰ লগে লগে ইণ্টাৰনেট বেঙ্কিং চেছনৰ পৰা লগ আউট কৰক।
- সময়ে সময়ে পাছৱৰ্ড সলনি কৰক।
- ইমেইল আৰু ইণ্টাৰনেট বেঙ্কিংৰ বাবে একে পাছৱৰ্ড ব্যৱহাৰ নকৰিব।
- বিত্তীয় লেনদেনৰ বাবে ৰাজহুৱা টাৰ্মিনেল (যেনে চাইবাৰ কেফে ইত্যাদি) ব্যৱহাৰ কৰা পৰিহাৰ কৰিব।

Confederation of Indian Industry

Digital
Saksham

পৰিশোধ প্ৰৱৰ্ত্তনা
আৰু ইয়াক
কেনেদৰে চিনাক্ত
কৰিব লাগে

০৬

Confederation of Indian Industry

Digital
Saksham

এই কোভিডৰ সময়ত, চাইবাৰ অপৰাধীসকলে নতুন পদ্ধতি গ্ৰহণ কৰিছে:

- ভেকছিন, দান আৰু ডিজিটেল পৰিশোধৰ বাবে প্ৰৰঞ্জন কল আৰু মেইল।
- বেংকৰ বিষয়া হিচাপে প্ৰদৰ্শন কৰা চাইবাৰ অপৰাধীসকলে মাচুলৰ বিনিময়ত ঋণৰ ওপৰত স্থগিতাদেশ আগবঢ়ায়।
- পিএম কেয়াৰ্ছ ফাণ্ডৰ বাবে ভুৱা ইউ.পি.আই. হেণ্ডেল।

ଲ'ବଳଗୀୟା
ସାର୍ବଧାନତା

ଠ

Confederation of Indian Industry

Digital
Saksham

তাৎক্ষণিকৰ ফান্দত নপৰিব

এই কলবোৰে আতংকৰ অনুভূতি সৃষ্টি কৰিব পাৰে বা কম খৰচত কঠিন পৰিস্থিতিৰ পৰা বাহিৰ হোৱাৰ পথ প্ৰদান কৰিব পাৰে। যেনে – ভেকছিন, অক্সিজেন চিলিণ্ডাৰ, ভেণ্টিলেটৰ।

তাৎক্ষণিকতাই দ্ৰুততাৰে কাম নকৰিলে হেৰুওৱাৰ ভয় কঢ়িয়াই আনিব। সেয়েহে, অজ্ঞাত নম্বৰত যিকোনো আগতীয়া পৰিশোধ কৰাৰ আগতে তথ্য সঠিকভাৱে পৰীক্ষা কৰক।

ফিছিং আক্ৰমণসমূহৰ পৰা সাৱধান হওক:

এই আক্ৰমণবোৰ প্ৰৰঞ্জনামূলক ইমেইল প্ৰেৰণ কৰি কৰা হয়। এই ইমেইলবোৰত লিংক আছে যি আপোনাৰ তথ্য চুৰি কৰিবলৈ আপোনাৰ প্ৰণালীত ক্ষতিকাৰক ছফ্টৱেৰ ইনষ্টল কৰিব পাৰে।

দোকানৰ সুৰক্ষা

সঁচা হ'বলৈ যথেষ্ট ভাল অফাৰ থকা ভুৱা ই-কমাৰ্চ ছাইটবোৰৰ পৰা সৱধান হ'ব। সেয়েহে এই ছাইটবোৰত আপোনাৰ কাৰ্ডৰ তথ্য সংৰক্ষণ কৰোঁতে সৱধান হ'ব।

ৱেব ঠিকনাটো <https://> সৈতে আৰম্ভ হয় নেকি পৰীক্ষা কৰিব, য'ত এছ-ৰ অৰ্থ হৈছে সুৰক্ষিত।

Confederation of Indian Industry

Digital
Saksham

অ'.টি.পি. বা ব্যক্তিগত বিৱৰণ শ্বেয়াৰ নকৰিব

ডেবিট আৰু ক্ৰেডিট কাৰ্ড নম্বৰ, পিন, ম্যাদ উকলাৰ তাৰিখ, চিভিভি নম্বৰ, বেঙ্ক একাউণ্টৰ বিৱৰণ, অ'.টি.পি. আদিৰ দৰে বিৱৰণ কাৰো সৈতে ভাগ-বতৰা নকৰিব।

যদি আপুনি আপোনাৰ বেঙ্ক একাউণ্ট বা ডেবিট বা ক্ৰেডিট কাৰ্ড বা পৰিশোধৰ অন্যান্য পদ্ধতিৰ সৈতে সম্পৰ্কিত কোনো অস্বাভাৱিক কাৰ্যকলাপ লক্ষ্য কৰে তেন্তে লগে লগে আপোনাৰ বেঙ্কৰ সৈতে যোগাযোগ কৰক।

সং

এইসময়ত এইটো এটা আটাইতকৈ সচৰাচৰ চাইবাৰ সমস্যা। চাইবাৰ ভাবুকিৰ এই প্ৰকাৰটো এটা ক্ষতিহীন দেখা ইমেইলৰ জৰিয়তে আহে য'ত এটা মেলৱেৰৰ লিংক থাকে যাক আপোনাৰ তথ্য চুৰি কৰিবলৈ প্ৰগ্ৰাম কৰা হয়।

ফিছিং আক্ৰমণৰ প্ৰকাৰ

- ব্যৱহাৰকাৰীসকলক ভুৱা ই-কমাৰ্চ বা বিত্তীয় ৱেবছাইটলৈ নিৰ্দেশ দি প্ৰমাণপত্ৰ সংগ্ৰহ কৰাৰ লক্ষ্যৰে বহুল অ-লক্ষ্যযুক্ত প্ৰচাৰ।
- নিৰ্দিষ্ট ব্যক্তিসকলক তেওঁলোকৰ সংগঠনৰ তথ্য প্ৰণালীত মেলৱেৰ ৰোপণ কৰিবলৈ লক্ষ্য কৰি স্পিয়াৰ-ফিছিং ইমেইল।

ফিছিংৰ বিৰুদ্ধে প্ৰতিৰক্ষাৰ বাবে অনুসৰণ কৰিবলগীয়া পৰামৰ্শ:

- প্ৰেৰকৰ ইমেইল ঠিকনা আৰু আন যিকোনো চিনাক্তকৰণ তথ্য পৰীক্ষা কৰক, যেনে কোম্পানীৰ ল'গ', পথৰ ঠিকনা, আৰু যিকোনো অসঙ্গতিৰ বাবে যোগাযোগৰ বিৱৰণ, বা ই ভুৱা হ'ব পাৰে।
- যদি আপুনি ইমেইল প্ৰেৰকৰ সৈতে পৰিচিত নহয়, কোনো লিংক ক্লিক নকৰিব বা ইমেইলত কোনো সংলগ্ন ডাউনলোড নকৰিব।
- যিকোনো সন্দেহজনক ইমেইল ডিলিট কৰক আৰু লগে লগে আপোনাৰ ট্ৰেছ খালী কৰক।

৯৯

এইটো এটা ধন দাবী কৰা ছফ্টৱেৰ যি হৈছে এক প্ৰকাৰৰ মেলৱেৰ যি আপোনাৰ কম্পিউটাৰটো লক কৰিব পাৰে আৰু তাৰ পিছত ইয়াৰ মুকলিৰ বাবে মুক্তিপণ দাবী কৰিব পাৰে।

ম'ডাছ অপাৰেণ্ডি

মেলৱেৰে প্ৰথমে ডিভাইচটোত প্ৰৱেশাধিকাৰ লাভ কৰে। বেনছমৱেৰৰ প্ৰকাৰৰ ওপৰত নিৰ্ভৰ কৰি, হয় সমগ্ৰ অপাৰেটিং চিষ্টেম বা গাইণ্ডটীয়া ফাইলবোৰ এনক্ৰিপ্ট কৰা হয়। তাৰ পিছত ভুক্তভোগীৰ পৰা মুক্তিপণ দাবী কৰা হয়।

সুৰক্ষাৰ দুৰ্বলতা

- ব্যৱহৃত ডিভাইচটো এতিয়া অত্যাধুনিক নহয়
- ডিভাইচটোত পুৰণি ছফ্টৱেৰ আছে
- ব্ৰাউজাৰ আৰু/বা অপাৰেটিং চিষ্টেমবোৰ আৰু পেচ কৰা হোৱা নাই
- কোনো সঠিক বেকআপ আঁচনি নাই
- চাইবাৰ নিৰাপত্তাৰ প্ৰতি পৰ্যাপ্ত মনোযোগ দিয়া হোৱা নাই, আৰু এক দৃঢ় পৰিকল্পনা প্ৰস্তুত কৰা হোৱা নাই।

ৰেনছমৰেৰৰ বিৰুদ্ধে সুৰক্ষা

- অসুৰক্ষিত লিংকসমূহত কেতিয়াও ক্লিক নকৰিব
- ব্যক্তিগত তথ্য প্ৰকাশ কৰা পৰিহাৰ কৰক
- সন্দেহজনক ইমেইল সংলগ্নসমূহ নুখুলিব
- কেতিয়াও অজ্ঞাত ইউ.এছ.বি. ডিভাইচ ব্যৱহাৰ নকৰিব
- প্ৰ'গ্ৰামসমূহ আপডেট কৰি ৰাখক

Confederation of Indian Industry

Digital
Saksham

ইউ.এছ.বি.সমূহ
আরু ষিমুভেবল
মিডিয়া

১৮

Confederation of Indian Industry

Digital
Saksham

ইউএছবি ডিভাইচ যদিও ডাটা ভাগ বতৰা কৰাৰ বাবে ভাল ভাইৰাছ আৰু মালৱেৰ বিতৰণৰ বাবে বাহন হ'ব পাৰে

ইউএছবি সম্পৰ্কে অনুসৰণ কৰিবলগা নিৰ্দেশনাসমূহ:

- ইউ.এছ.বি. ড্ৰাইভৰ বাবে সহজে ব্যৱহাৰ কৰিব পৰা বিকল্প প্ৰৱৰ্তন কৰক, যেনে ক্লাউড-আধাৰিত ফাইল-শ্বেয়াৰিং সেৱা যাতে ইউ.এছ.বি. ড্ৰাইভবোৰ কম প্ৰয়োজনীয় হয়।
- ইউ.এছ.বি. ড্ৰাইভৰ বাবে মেলৱেৰ স্কেনাৰ হিচাপে ব্যৱহাৰ কৰিব পৰা কোম্পানী নেটৱৰ্কৰ সৈতে সংযোজিত নোহোৱা কম্পিউটাৰ এটা ছেট আপ কৰক, আৰু ইউএছবিৰ পৰা প্ৰয়োজনীয় তথ্য আঁতৰাবলৈ।
- আটাইতকৈ গুৰুত্বপূৰ্ণ কথাটো হ'ল, সঠিক বিচাৰ ব্যৱহাৰ কৰক। যদি আপুনি নাজানে যে ড্ৰাইভটো ক'ৰ পৰা আহিছে, ইয়াক প্লাগ ইন নকৰিব।

ঘটনাৰ সাঁহাৰি

১৩

Confederation of Indian Industry

Digital
Saksham

যেতিয়া চাইবাৰ ঘটনা এটা সংঘটিত হয়, ব্যৱসায় এটাৰ গুৰুত্ব
নিম্নলিখিতবোৰৰ ওপৰত থাকিব লাগে:

- প্ৰস্তুত কৰক: নিশ্চিত কৰিব যে সকলো কৰ্মচাৰীয়ে তেওঁলোকৰ
কাম আৰু ডাটাৰ নিয়মীয়া বেকআপ লয়।
- সঁহাৰি দিয়ক: যদি কোনো আক্ৰমণ বা সমস্যা হয়, প্ৰভাৱিত
ডিভাইচটো কোম্পানীৰ নেটৱৰ্কৰ পৰা লগে লগে সংযোগ বিচ্ছিন্ন
কৰক। সকলো কৰ্মচাৰীয়ে এই পদক্ষেপ ল'ব লাগিব।
- পুনৰুদ্ধাৰ: হেৰুওৱা ডাটা পুনৰুদ্ধাৰ কৰক আৰু চাইবাৰ সুৰক্ষাৰ
বাবে ভাল অভ্যাসবোৰ সজাবলৈ ঘটনাটো ব্যৱহাৰ কৰক।

ডাটা বেকআপ
আৰু চেফগাৰ্ড

১৪

Confederation of Indian Industry

Digital
Saksham

ডাটা বেকআপ

এটা ডিভাইচত গুৰুত্বপূৰ্ণ তথ্যৰ এটা প্রতিলিপি বা আৰ্কাইভ।

তথ্য বেক আপ কৰা

- আপোনাৰ গুৰুত্বপূৰ্ণ তথ্যৰ এটা প্রতিলিপি সৃষ্টি কৰক
- ইয়াক এক সুৰক্ষিত, পৃথক স্থানত সংৰক্ষণ কৰক।
- আপোনাৰ ডিভাইচৰ বাবে বেকআপটো বিকভাৰ পদ্ধতি হিচাপে চিনাক্ত কৰক।

ডাটা বেকআপৰ গুৰুত্ব

ডাটা বেকআপ হৈছে কোম্পানী এটাৰ গুৰুত্বপূৰ্ণ তথ্যৰ এক সুৰক্ষিত আৰ্কাইভ যাক নিম্নলিখিত ঘটনাবোৰ ঘটিলে সুৰক্ষিত কৰা হয়-

- ডিভাইচ চুৰি
- বেনছমৰেৰ আক্ৰমণ
- ভাইৰাছৰ দ্বাৰা সংক্ৰমিত হোৱা ডিভাইচ

ব্যৱসায়ৰ দ্বাৰা সমৰ্থিত হ'ব লগা ডাটা :

- গ্ৰাহকৰ ডাটাবেচ
- কনফিগাৰেছন নথিপত্ৰসমূহ
- যন্ত্ৰৰ ছবিসমূহ
- অপাৰেটিং চিষ্টেমসমূহ
- পঞ্জীয়ন ফাইলসমূহ
- দস্তাবেজসমূহ
- বিত্তীয় ডাটাবেচ
- স্প্ৰেডশ্বীটসমূহ
- ইমেইলসমূহ

ডাটা বেকআপ সমাধান আৰু বিকল্পসমূহ :

- বিমুভেবল মিডিয়া
- এক্সটাৰ্ণেল হাৰ্ড ড্ৰাইভ
- ক্লাউড বেকআপ
- বেকআপ সেৱাসমূহ

পালন কৰিবলগীয়া শ্ৰেষ্ঠ অনুশীলনীসমূহ:

- নিয়মিতভাৱে বেকআপ ল'ব
- ব্যৱসায়সমূহে অধিক ষ্টোৰেজ বাছনি কৰিব লাগিব
- ভৌতিক প্রতিলিপি ব্যৱহাৰ কৰক

৩

ব্রিঃ ইণ্ডাৰ অণ্ড
ডিভাইচ
(বি.ৱাই.অ'.ডি)
নীতি

১৫

বি.বাই.অ'.ডি. নীতিয়ে কৰ্মচাৰীসকলক তেওঁলোকৰ নিজা ব্যক্তিগত ডিভাইচ যেনে - লেপটপ, স্মাৰ্টফোন, টেবলেট ব্যৱহাৰ কৰি যিকোনো স্থানৰ পৰা কোম্পানীৰ ডাটা প্ৰাপ্ত কৰিবলৈ সক্ষম কৰে।

বি.রাই.অ'.ডিৰ লাভলাভ

- **বৰ্ধিত উৎপাদনশীলতা** – কৰ্মচাৰীসকলে ডাটা প্ৰাপ্ত কৰা আৰু তেওঁলোকৰ ব্যক্তিগত ডিভাইচত কাম কৰাত এক স্তৰৰ আৰাম লাভ কৰে।
- **ব্যয় হ্রাস** – ই ব্যৱসায়ক হাৰ্ডৱেৰৰ ব্যয় সঞ্চয় কৰাত সহায় কৰে
- **কৰ্মচাৰী ন্যাস** – কৰ্মচাৰীসকলে বুজিব লাগিব যে কোম্পানীটোৱে ব্যৱহাৰকাৰীৰ গোপনীয়তা আৰু ব্যৱসায়িক তথ্য সুৰক্ষিত কৰি আছে।

বি.রাই.অ'.ডি. নীতি এটা প্রস্তুত কৰোঁতে বিবেচনা কৰিব লগা পইণ্টসমূহ :

অনুগ্রহ কৰি বিবেচনা কৰিবলগা পইণ্টসমূহৰ বাবে বিতং ব্যাখ্যাৰ
বাৰে লিংকটো চাওক -

(<https://www.ibm.com/downloads/cas/YK52D6GD>)

- ডিভাইচসমূহ
- অনুপালন
- সুৰক্ষা
- এপসমূহ
- চুক্তিসমূহ
- কৰ্পোৰেট প্ৰৱেশাধিকাৰ
- ব্যৱহাৰকাৰীৰ গোপনীয়তা
- তথ্য পৰিকল্পনাসমূহ

ঘৰৰ পৰা কাম
কৰা-শ্ৰেষ্ঠ
অনুশীলনসমূহ

১৬

Confederation of Indian Industry

Digital
Saksham

বি.রাই.অ'.ডি. নীতি এটা প্রস্তুত কৰোঁতে বিবেচনা কৰিব লগা দিশসমূহ :

- ঘৰৰ পৰা এণ্টিভাইৰাছ আৰু ইণ্টাৰনেট সুৰক্ষা ছফ্টৱেৰ ব্যৱহাৰ কৰক
- পৰিয়ালৰ সদস্যসকলক কামৰ সঁজুলিৰ পৰা আঁতৰাই ৰাখিব
- স্লাইডিং ৱেবকেম কভাৰত বিনিয়োগ কৰক
- কোম্পানীবোৰে কৰ্মচাৰীসকলৰ প্ৰৱেশাধিকাৰৰ বাবে এক সুৰক্ষিত ভি.পি.এন. ব্যৱহাৰ কৰাত বিনিয়োগ কৰিব লাগে
- কেন্দ্ৰীভূত ষ্ট'ৰেজ ডিভাইচ ব্যৱহাৰ কৰক
- আপোনাৰ ঘৰৰ ৱাইফাই সুৰক্ষিত কৰক
- অননুমোদিত ভিডিঅ' কল প্লেটফৰ্ম বা এপ্লৰ পৰা সাম্ভাব্য বিপদাশংকাৰ পৰা সৰ্বধান হ'ব
- শক্তিশালী পাছৱৰ্ড তৈয়াৰ কৰক
- উপযুক্ত সুৰক্ষা সঁজুলি ব্যৱহাৰ কৰি আপোনাৰ অনলাইন বেঙ্কিং সুৰক্ষিত কৰক
- ইমেইল কেলেংকাৰীৰ পৰা সৰ্বধান হ'ব

୧୨

বি.রাই.ও.ডি. নীতি এটা প্ৰস্তুত কৰোঁতে বিবেচনা কৰিবলগীয়া দিশসমূহ :

- ডিজিটেল সুৰক্ষা হৈছে আজিৰ পৰিস্থিতিত এক সফল ব্যৱসায়ৰ এক গুৰুত্বপূৰ্ণ নিৰ্ধাৰক য'ত অধিকসংখ্যক ব্যৱসায়ে ডিজিটেল প্ৰক্ৰিয়া আৰু সঁজুলি গ্ৰহণ কৰি আছে।
- ব্যৱসায়বোৰে ডিজিটেল সুৰক্ষা প্ৰটোকল আৰু সঁজুলি গ্ৰহণ কৰাৰ সহায়ত তেওঁলোকৰ ডাটা (ব্যৱসায় আৰু গ্ৰাহক) সুৰক্ষিত কৰিব পাৰে যি গ্ৰাহকসকলৰ মাজত বিশ্বাস পুনৰ স্থাপন কৰে।
- ডিজিটেল সুৰক্ষা সঁজুলি আৰু প্ৰক্ৰিয়াৰ বিষয়ে প্ৰশিক্ষণৰ ফলত এম.এছ.এম.ই. ৰ মালিক আৰু কৰ্মচাৰীসকলৰ দক্ষতা বিকাশ হ'ব।

ধন্যবাদ!!!

